

118 Eesti. Ma Rahwa

Kalender,

eht

Läht = Mat

I 8 I O

Alasta peäle, pärrast meie

Isanda Jesuse Kristusse

Gündimist.

Keiserlikko Ülematte loaga, kes folide alle
Larto: Linna's seätud.

Tallinnas,
trükkitud Gresseli Kirjadega.

Pärrast sedda kallist Jeesuse Cristuse
sündimist, on tänamo se lasta 1810

Pärrast ma ilma lomist 5759

Pärrast Luteruse õige üles
wõtmist 294

Pärrast wanna katko 153

Pärrast sedda, kui wäggi Pramburgi
lask 132

Pärrast sedda, kui Toompä põllend 126

Pärrast sedda sure nälja hakkatust 115

Pärrast teist katko 100

Pärrast meie armolisema Keisri ja
Sure Herra ALEXANDER
NIKOLAIWITSCHEI sündimist 33
Pärrast sedda, kui ta hakkand wal-
kama 9

Toulo: ja Wastla: päwa wahhel on:
9 Nädalat.

Märkide selletamine.

⦿ Noor = Ku.

⦿ Esimenne werendeel.

⦿ Täis = Ku.

⦿ Wiimne werendeel.

† † Hea aadrit lasta.

⦿ Hea kupp lasta.

∴ Hea arstimisse = rohto wõtta.

✕ Hea kühwada ning istutada.

♠ Hea lapsi wõbrutada.

✕ Sedda, mis pitkaliste peab kaswama.

➤ Hea puid raiuda hõne tarwis.

⌒ Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

Januarinus.

Neäri: Ku.

Kristusse Umberteitamisest. Luk. 2, 21.
1 Loupääw **Neäri P. Nita Jummal!**

Jesüs Egiptusse maalt. Matt. 2, 13.

2 Pühhapääw	P. pärrast Neäri	Tuist
3 Esmasp.	Enok	ja
4 Teisipääw	Metusala	† Luma
5 Kestnädal	Simon	me
6 Neljasp.	3 Kuninga P.	saddo,
7 Kede	Julianus	külma
8 Loup.	Erart	⑥ 6, p. 1

Jesüs 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.

9 Pühhap.	P. vdr. 3 K. P.	† M
10 Esmasp.	Paawli P.	mader
11 Teisip.	Emraim	ga
12 Kestnädal	Rein	∴ Kan
13 Neljasp.	Hilarins	ge
14 Kede	Welits	hakkab
15 Loupääw	Tirik	

Sel Kuul on 31 Päwa.

Pulmad Rina-Linnas. Joann. 2, 1.

16 Pühhap.	2 P. p. 3 K. P.	⑤ 5, e. 1.
17 Esmasp.	Ednissse P.	† külmi
18 Teisip.	Uksel	selge
19 Kestnädal	Sara	
20 Neljasp.	Maab. Sebast.	Päwa:
21 Kede	Neto	dega
22 Loup.	Wintfent	tullema.

Peäliffust Kapernauma Linnas. Matt. 8, 1.

23 Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	④ 4, p. 1.
24 Esmasp.	Timoteus	Kange
25 Teisip.	Paawli. Uimber.	külmi,
26 Kestnädal	Polikarpus	∴
27 Neljasp.	Krisostom	tuulne
28 Kede	Karel	ja
29 Loup.	Samuel	selge

Kristus laewa peäl. Maat. 8, 23.

30 Pühhap.	4 P. p. 3 K. P.	⑥ 6, e. 1.
31 Esmasp.	Anu	ilm.

12mal selle ku päwal touseb päike kello 8 ning ähhe pole tundi, lähkää alla, kello 3 ning ähhe pole tundi. Päaw on pitk 7 tundi ja ö 17 tundi.

Februarius.

Kuinka - Ku.

1	Teisip.	Pirrit	Kange
2	Kestnaddal	Kuinka P.	kulm,
3	Neliasp.	Hanna	selge
4	Kede	Beronika	
5	Loup.	Agata	tae

Umbrohhust. Matt. 13, 24.

6	Pühhap.	S P. 3 R. P.	waga
7	Esiasp.	Kifart	4, p. 1.
8	Teisip.	Käsperdina	on
9	Kestnaddal	Salomon	odata.
10	Neliasp.	Kolastika	
11	Kede	Edo	Tuul:
12	Loup.	Eulafia	sed

Wina: mäest. Matt. 20, 1.

13	Pühhap.	9 P. e. R. III. P.	Ilmad
14	Esiasp.	Valentin	5, p. 1.
15	Teisip.	Baustina	Lum:
16	Kestnaddal	Juliana	me

Sel Kuul on tännawo 28 Päwa.

17	Neliasp.	Aleksander	faddo:
18	Kede	Konfordia	ja
19	Loup.	Simon. Apost.	tuisoga

Kuulwi: Mehhest. Luf. 8, 4.

20	Pühhap.	8 P. e. II. P.	pehmed
21	Esiasp.	Jesaias	6, e. 1.
22	Teisip.	Peetri P.	Ilmad,
23	Kestnaddal	Serenus	
24	Neliasp.	Maddise P.	Lum:
25	Kede	Wiktorius	me
26	Loup.	Nestor	faddo

Pünne Tee: äres. Luf. 18, 31.

27	Pühhap.	Paasto Pühha	pilw:
28	Esiasp.	Justus	sed,

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, läh:
hää alla, kello 5. Paaw on 10, d agga 14 tun:
si pilt.

Martius.

Paasto: Ku.

1	Teisip.	Wastla Pääw	☽ 4, e. l.
2	Kesknäddal	Zuhla Pääw	uddu:
3	Neljasip.	Eers	sed
4	Nede	Adrian	☼ Pääw
5	Loup.	Angelus	wad

Kristusse Riisatamisest. Matt. 4, 1.			
6	Pühhap.	1. P. Paastus	fange
7	Esmasp.	Perpetua	tule:
8	Teisip.	Siprian	ga.
9	Kesknäddal	Pööri: Pääw	☾ 8, e. l.
10	Neljasip.	Mikeus	☾
11	Nede	Konstantin	Nende
12	Loup.	Krekor	järrel

Kananee Raesest. Matt. 15, 21.			
13	Pühhap.	2. P. Paastus	on
14	Esmasp.	Sakarias	☼ sel:
15	Teisip.	Longinus	ged
16	Kesknäddal	Kert	☾ 6, e. l.
17	Neljasip.	Truto	fül:

Sel Kuul on 31 Pääw.

18	Nede	Willeminus	mad
19	Loup.	Kabriel	Pääw

Sest kes furratist waematus. Luk. 11, 14.			
20	Pühhap.	3. P. Paastus	odata.
21	Esmasp.	Pent	☼ Pääw
22	Teisip.	Kamael	wa
23	Kesknäddal	Tiits	☾ 2, e. l.
24	Neljasip.	Kasimir	paist:
25	Nede	Paast. Mar. P.	☼ sed
26	Loup.	Immanuel	

5000 Mehhe Söötmisest. Joann. 6, 1.			
27	Pühhap.	4. P. Paastus	fül:
28	Esmasp.	Kideon	lad
29	Teisip.	Kido	St:
30	Kesknäddal	Adonias	mad.
31	Neljasip.	Tettlaus	☾ 0, e. l.

romal selle fu pääwal touseb päike kello 6, läh:
hää alla kello 6. Pääw on 12, ja 8 12 tuudi
pitt.

Aprillis.

Jürr: ehk Mahla-Ku.

1	Rede	Karjaliste P.	Siis
2	Loup.	Teodorus	fel:
Jefus firowidega wiisatub. Joann. 8, 46.			
3	Pühhap.	5 P. Paastus	ged
4	Esmaasp.	Ambrosius	† ja
5	Teisip.	Maksim	tuulset
6	Kesknäddal	Ablestin	Pä:
7	Neljasp.	Aron	⊙ 7, e. l.
8	Rede	Liborius	wad.
9	Loup.	Vogislans	

Kristusse ässe: sditmissest. Matt. 21, 1.

10	Pühhap.	6 P. Paastus	Nende
11	Esmaasp.	Julius	järrel
12	Teisip.	Esekiel	✕ woiks
13	Kesknäddal	Kerwasius	wahhel
14	Neljasp.	Suur Neljas P.	⊙ 7, e. l.
15	Rede	Suur Rede	wihma
16	Loup.	Rudolw	kange

Sel Kuul on 30 Päwa.

Kristusse Allesrousmissest. Mark. 16, 1.

17	Pühhap.	Pühha	tullega
18	Esmaasp.	Pühha	tulla.
19	Teisip.	Pühha	Heitlike
20	Kesknäddal	Abdolarius	end
21	Neljasp.	Sulpisius	● 8, e. l.
22	Rede	Kajus	⋮ Il:
23	Loup.	Jürr: Pääw	

Kinni: pandud Uksist. Joann. 20, 19.

24	Pühhap.	P. p. III. P.	mad
25	Esmaasp.	Marlusse P.	
26	Teisip.	Esekiel	halla:
27	Kesknäddal	Rudolw	■
28	Neljasp.	Klaus	wad
29	Rede	Witalis	⊙ 8, e. l.
30	Loup.	Reinmund	foje:

12mal selle fu päwal touseb päike, pole tundi pärrast kello 4 ning lähhab alla, pool tundi pärrast kello 7. Pääw on pitt 15 ja ö 9 tundi.

Majus.

Mäio: ehk Leht-Kn.

Heast karjatsest. Joann. 10, 11.

1 Pühhap.	2 P. p. Uu. P.	Wolbrei P.
2 Esmasp.	Sigismund	maks
3 Teisip.	† Reidminne	jama.
4 Kestnaddal	Kottard	Wihmar
5 Neljasp.	Susanna	sed.
6 Kede	Tomisilla	✠ Enna:
7 Loup.	Tesiderius	Ⓢ 8, e. l.

Ürritesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

8 Pühhap.	3 P. p. Uu. P.	miste
9 Esmasp.	Job	uddu:
10 Teisip.	Varnabas	✠ sed,
11 Kestnaddal	Wiktör	pilwse
12 Neljasp.	Malo	ja
13 Kede	Liberatus	Ⓢ 2, e. l.
14 Loup.	Sabina	

Kristusse ärraminnemissest. Joann. 16, 5.

15 Pühhap.	4 P. p. Uu. P.	willo.
16 Esmasp.	Sohwi	Tute:
17 Teisip.	Jodokus	ga

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Kestnaddal	Erif	fel:
19 Neljasp.	Potensia	ged
20 Kede	Pill	Ⓢ Wä:
21 Loup.	Tanislaus	Ⓢ 8, e. l.

Sigest pallumissest. Joann. 16, 23.

22 Pühhap.	5 P. p. Uu. P.	wad,
23 Esmasp.	Eduard	✠ pö:
24 Teisip.	Vendiks	ra:
25 Kestnaddal	Ester	wad
26 Neljasp.	Emu + Pääw	Ⓢ
27 Kede	Pe. t	so:
28 Loup.	Willem	ja

Äbimistajast. Joann. 15, 26.

29 Pühhap.	6 P. p. Uu. P.	Ⓢ 8, e. l.
30 Esmasp.	Petronella	pole.
31 Teisip.	Wifand	

8mal selle ka päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3, ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 8. Pääw on pikk 17, d agga 7 tundi.

Junius.

Jaani - Ku.

1	Kestnädal	Kotikal	Selgede
2	Neljasp.	Hiskias	ja
3	Nede	Rasmus	X tuulsede
4	Loup.	Eiso	

Pühhaft Waimust. Joann. 14, 23.

5	Pühhap.	1 Pühha	6, e. l.
6	Esmaasp.	2 Pühha	Pä:
7	Teisip.	Eufresia	wade
8	Kestnädal	Medardus	8 jär:
9	Neljasp.	Pertram	rel,
10	Nede	Pitkem Pääw	woifs
11	Loup.	Blawins	

Jesus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

12	Pühhap.	3 aino Jum. P.	7, p. l.
13	Esmaasp.	Tobias	mürris:
14	Teisip.	Walerian	ta:
15	Kestnädal	Wibi Pääw	mist
16	Neljasp.	Justina	
17	Nede	Kreet	tulla.
18	Loup.	Nikander	Tuulsed,

Sel Kuul on 30 Päwa.

	Nikkast	Mehhest.	Lut.	16.	19.
19	Pühhap.	1 W. p. 3 a. J. W.			3, e. l.
20	Esmaasp.	Abgarus			willud,
21	Teisip.	Rael			ja
22	Kestnädal	Abkafius			pilwsed.
23	Neljasp.	Wafilus			Ilmad.
24	Nede	Jaani Pääw			+ Wih:
25	Loup.	Kristiana			mased

	Surest	Shto: sōma: aiast.	Lut.	14, 16.
26	Pühhap.	2 W. p. 3 a. J. W.		Ilma,
27	Esmaasp.	Radislaus		4, p. l.
28	Teisip.	Josua		mürris:
29	Kestnädal	Peetr. Pawl. P.		ta:
30	Neljasp.	Judit		missēga.

tomal selle ku päwal toufeb päife 3 werendel
pärast tello 2, ning lähhab alla, üks werendel
pärast tello 9. Pääw on pitk 18 ning üks pool
tundi, 8 agga 5 ning üks pool tundi.

Julius.

Heina - An.

1 Rede	Leobald	Wägga
2 Loup.	Heina Mar. P.	sojad,

Raddunub Lambast. Luf. 15, 1.

3 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	ja
4 Esmasp.	Ulrik	9, e. l.
5 Teisip.	Anselm	paus
6 Restnaddal	Hektor	dosed
7 Nelsjasp.	Erino	Ilmad.
8 Rede	Temierius	
9 Loup.	Kilian	Selge

Olge armolißed. Luf. 6, 36.

10 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	taewas,
11 Esmasp.	Elenora	0, e. l.
12 Teisip.	Hindrik	soe
13 Restnadda	Marrette P.	ilma,
14 Nelsjasp.	Ponawent	wihmas
15 Rede	Apost. Dagg.	ga.
16 Loup.	Mufust	Pea

Rohkest Kalla jagist. Luf. 5, 1.

17 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	pilmone,
------------	--------------------	----------

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Esmasp.	Rosina	pea
19 Teisip.	Kuwina	o, p. l.
20 Restnaddal	Elias	selge.
21 Nelsjasp.	Daniel	Wihma,
22 Rede	Apollina	Mär:
23 Loup.	Karolina	rista:

Wariseride Sigusfest. Matt. 5, 20.

24 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	misfe
25 Esmasp.	Jakobi Pääw	ja
26 Teisip.	Anno	rahhe:
27 Restnaddal	Marta	9, e. l.
28 Nelsjasp.	Peatriks	ga
29 Rede	Olowi Pääw	segga:
30 Loup.	Abdon	tud.

4000 Mehhe söötmisfest. Mark 8, 1.

31 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	
------------	--------------------	--

14mal selle ku päwal touseb päife 3 werendel pärrast kello 4 ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7, päaw on pirk 14 ning üts pool, 8 agga 9 ning üts pool tundi.

Augustus.

Leikufse = Ku.

1 Esmasp.	Peeter Wang.	Y Soja
2 Teisip.	Annibal	8 e. l.
3 Kestnaddal	Eleasar	ja
4 Neljasp.	Judas	selge
5 Nedde	Tominius	Ilma:
6 Loup.	Eigenius	de

Walle Prohvetidest. Matt. 7, 15.		
7 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. V.	järrel
8 Esmasp.	Sirakus	woik:
9 Teisip.	Romanus	siwad
10 Kestnaddal	Laurise P.	6 e. l.
11 Neljasp.	Herm	7 mür:
12 Nedde	Eusebius	rista:
13 Loup.	Klara	missed

Ullefokhtfest Maia: piddajast. Luk. 16, 1.		
14 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. V.	7 wah:
15 Esmasp.	Antti Mar. P.	hel
16 Teisip.	Isaak	wih:
17 Kestnaddal	Dnesimus	mas

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Neljasp.	Sebald	9, e. l.
19 Nedde	Rut	ga
20 Loup.	Wilibert	tul:

Jerusalemima ärrarikmiisfest. Luk. 19, 41.		
21 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. V.	la.
22 Esmasp.	Ca'cus	
23 Teisip.	Parjabas	+ Wil:
24 Kestnaddal	Perill P.	lud
25 Neljasp.	Ludwil	9, e. l.
26 Nedde	Ireneus	niis:
27 Loup.	Perend	led

Wariserij ja Tölnerist. Luk. 18, 9.		
28 Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. V.	
29 Esmasp.	Joann. Hul.	It:
30 Teisip.	Rebekka	
31 Kestnaddal	Benjamin	mad,

14mal selle ku päwal toufed päife 3 werendel pärrast kello 4, ning lähhab alla, werendel vär: rast kello 7. Päaw on pirk 14 ning üts pool, 8 agga 9 ning üts pool tundi.

September. Süggise-ekt Miheli-Kn.

1 Neljasp.	Elidius	9, c. 1.
2 Kede	Elisa	tunlfed
3 Loup.	Reinart	addu:

Kurdift ja teletumast. Mark. 7, 31.

4 Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	sed
5 Esmap.	Magnus	dödd.
6 Teisip.	Regina	Walfne.
7 Restnaddal	Kay	
8 Neljasp.	Mar. Sündm.	8, c. 1.
9 Kede	Abigail	Selge
10 Loup.	Eobald	taemas

Preestrist ja Lewitist. Luf. 10, 23.

11 Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P. Pöör P.	
12 Esmap.	Sirus	7 willo,
13 Teisip.	Amarus	ja wahhel
14 Restnaddal	14 P. p. 3 a. J. P. Pöör P.	fan:
15 Neljasp.	Nikodemus	ge
16 Kede	Eiwemia	6, p. 1.
17 Loup.	Titus	7 tules

Sel Kuul on 30 Päwa.

	Kümnest Piddali: többisest. Luf. 17, 11.	
18 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	ga.
19 Esmap.	Wausrus	Pilw:
20 Teisip.	Töns	sed,
21 Restnaddal	Matteuse P.	niis:
22 Neljasp.	Morits	fed,
23 Kede	Osea	wih:
24 Loup.	Aleorwas	10, p. 1.

Mammonast. Matt. 6, 24.

25 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	mar
26 Esmap.	Tetel	saddu:
27 Teisip.	Woolro	sed
28 Restnaddal	Wentfel	31
29 Neljasp.	Miheli Pääw	mad.
30 Kede	Hieronimus	8, c. 1.

12mal felle fu päwal toufch päife fello 6, ning lähhäb alla fello 6. Päato on pilt 12, ning 8 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina = meil Roja:Ru.

1 Loup.	Wolrad	Kulm
Maini, Linna Surnust. Luk 7, 11,		
2 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	
3 Esmasp.	Wolmer	tunl,
4 Teisip.	Prants	pilw:
5 Kestnaddal	Wides	sed,
6 Neljasp.	Amalia	heistl:
7 Rede	Susanna	fud
8 Loup.	Kustaw	E 8, e. L

Wee: többisest. Luk. 14. 1.		
9 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	Päwad,
10 Esmasp.	Purkart	kül:
11 Teisip.	Angelus	ma
12 Kestnaddal	Mai	tulega.
13 Neljasp.	Teresia	Wah:
14 Rede	Kalifstus	hel
15 Loup.	Heddo	mon:

Suremast Kässust. Matt. 22, 34.		
16 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	8, e. L

Gel Ruul on 31 Päwa.

17 Esmasp.	Olop	ned
18 Teisip.	Lukas	selged
19 Kestnaddal	Eutsius	Päwad;
20 Neljasp.	Wendelin	agga
21 Rede	Ursel	his
22 Loup.	Sewerin	tnul:

Ulwatud Jnnimesest. Matt. 9, 1.		
23 Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	8, e. L
24 Esmasp.	Wlorentin	sed
25 Teisip.	Kristian	niis:
26 Kestnaddal	Umandus	+ fed
27 Neljasp.	Wilip	ja
28 Rede	Engelbregt	r
29 Loup.	Abfalom	roppud

Pulma Kideft. Matt. 22, 1.		
30 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	8, e. L
31 Esmasp.	Wolfgang	8, e. L

16mal selle fu päwal toufeb päike pole tundi
pärrest kello 7, ning lahhas alla pole tundi pär:
rest kello 5. Päaw on pitt 9, d 15 tundi.

November.

Talwe: Ku.

1	Teisip.	Pühhade P.	Kar
2	Kestnaddal	Hingede P.	ge
3	Neljasp.	Kottlieb	
4	Kede	Ott	tunl,
5	Loup.	Käspen	wahhel

Kunninga: Mehhe Poiaft. Joann. 4, 47.			
6	Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	wihma,
7	Esmaasp.	Klaudius	8, e. l.
8	Teisip.	Writs	wahhel
9	Kestnaddal	Theodor	Lummes
10	Neljasp.	Martin Putter	ga
11	Kede	Martin Puff	seggas
12	Loup.	Arcladius	tud

Kawwalast sulafest. Matt. 18, 23.			
13	Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	Kop:
14	Esmaasp.	Leopold	● 8, p. l.
15	Teisip.	Atanasius	☸ pud
16	Kestnaddal	Alweus	san
17	Neljasp.	Jonas	tid

Sel Kuul on 30 Päwa.

18	Kede	Esra	St.
19	Loup.	Liebet	mad;
Kohito: Rahhast. Matt. 22, 15.			
20	Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	wah:
21	Esmaasp.	Mar. Shward.	☽ 2, p. l.
22	Teisip.	Cesilia	hel
23	Kestnaddal	Klement	
24	Neljasp.	Josias	wihma,
25	Kede	Kaddrina Päaw	☾
26	Loup.	Konrat	wah:

Kristnusse Sisse-foitmisfest. Matt. 21, 1.			
27	Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	hel
28	Esmaasp.	Künter	☉ 8, e. l.
29	Teisip.	Ewert	Lund.
30	Kestnaddal	Andrese P.	

9mal selle fu päwal touseb päife pole tundi
pärrast kello 8, ning lähhab alla pole tundi pärrast
kello 3. Päaw on pitt 7, 8 agga 17 tundi.

Dezember.

Toulo = Ku.

1 Neljasp.	Arent	Räud
2 Rede	Kandidus	hal:
3 Loup.	Parbo	fab

Tähhed enne wimist Päwa. Luf. 21, 25.

4 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	Ilm
5 Esmasp.	Wolber	kül:
6 Teisp.	Niggolas	ma
7 Kestnädal	Natalia	8, e. l.
8 Neljasp.	Mar. Sam.	pola
9 Rede	Juhkum	+
10 Loup.	Lühhem Päaw	pödr:

Joannes Wangi:toenis. Matt. 11, 2.

11 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	ma,
12 Esmasp.	Otrilia	kange
13 Teisp.	Eufia	tunl
14 Kestnädal	Nikafius	8, e. l.
15 Neljasp.	Johanna	kül:
16 Rede	Lidia	✓
17 Loup.	Albina	mad

Sel Kuul on 31 Päwa.

Joannes 1 Sünditusfest. Joann. 1, 19.

18 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	ööd,
19 Esmasp.	Pott	wahhel
20 Teisp.	Abraam	
21 Kestnädal	Toma Päaw	9, e. l.
22 Neljasp.	Peata	
23 Rede	Udo	wih:
24 Loup.	Ewa	ma:

Kristusse Sündimisfest. Luf. 2, 1.

25 Pühhap.	Toulo	
26 Esmasp.	Teine Pühha	✓ sed,
27 Teisp.	Kolmas Pühha	tul:
28 Kestnädal	Siin Päste P.	
29 Neljasp.	Noa	9, e. l.
30 Rede	Lawet	le:
31 Loup.	Silwester	ma.

romal selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9, ja lähhab alla 3 werendel pärrast kello 2. Päaw on pikk 5 ja üts pool tundi, d agga 18 ja üts pool tundi.

Päwa- ja Ku-warjotamissed.

Sel aastal saab peike kaksford warjotud.

1, päike warjotakse 23mal Pastro ku päwal, õhtul, ja se ei olle mitte meie poole nähtaw.

2, päike warjotakse 16mal Septembri ku päwal, pärrast lounat, ja se ei olle mitte meie poole nähtaw.

Lada piddamissed Cesii-Maas.

Meäri Kuul: 7mel ja 8mal Päwal Paldiski Linnas, on Laad, kus keitsuggust kaup, weiksed ja hobosed müakse. Selsammal Kuul 10mal ja 11mal Päwal, on Hapsalo Linnas, nendasammoti Laad. Selsammal Kuul, seitsmel, ja kahhesamal Päwal Kolmatkümme, on Rakwerre Linnas sesammasuggune Laad. Kihula-Ku kolmandamal Päwal Paide Linnas, sesammasuggune Laad. Jaani-Ku 16mal ja 17mal Päwal Rakwerre Linnas, nendasammoti Laad. Selsammal Kuul 20nemast Päwast sadik, ku otsani on Tallinnas suur Laad keitsugguse kaubaga. Selsammal Kuul 25. Päwal on Paides nendasammoti Laad. Mihkli-Ku 14mal ja 15mal Päwal Hapsalus. Selsammal Kuul 26mal, 27mal ja 28mal Päwal Tallinnas, Weikse- ja Hobbose-

Kaat, Wierro = ja Karja = wärrawa ees.
Wina = Ku essimesest ja teisel Päwal
Paldiski Linnas, Weikse =, hobbse = ja tei-
gesugguse kauba Kaat.

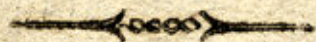
I.

Urdo Jaan ja Maddise Pent.

Uhhet pühhapäwal läks Urdo Jaan om-
ma poegadega ommad suggulased waat-
ma. Temma isse käis jalla, ja weike Wil-
lem ja Karel ollid hobbse seljas. Nende
wasto tulli Maddise Pent ja hüdis emalt
jo: wennike Jaan, mis sa teed! Mis ma
teen? küsis Jaan. End isse käid jalla,
ja poisid soidawad, hüdis Pent. Kas su-
remat süüd ei olle? Kostis Jaan — Siis

ütles Pent: „Kule, wennike, ma ollen ka
jalla käinud, ja mo lapsed piddid soitma —
agga nemmad soidawad weel, ja minna
kerjan — ei ühhegi mele tulle sedda armo,
mis minna temmale teinud.“ Siis kostis
Jaan: „Ei ma karda! sest kui minna nen-
da wäti ollin, kui minno wätinud prae-
go, siis minnogi issa kändis, ja minno ka
olli hobbone. Agga kui ta joud hakkas
kadduma, siis tallutasin minna tedda, kui
sullane tallutab kunningast. Seddasamma
lode ka ommast lastest.“ „Sedda lootsin
ka, ütles Pent, ja ei raatsind nelle alwa
sanna anda.“ „Ei sa sedda ka olleks jul-
gendki, kostis Jaan, sest sa olled neid
maast maddast õppetanud kurja teggema,
waltetama ja warrastama.“ „Mis wargust
sa meist tead?“ küsis Pent kurjaste.
„Eks sa käind igga talwe meie künide ja
honette kallal? kostis Jaan, ja eks so lap-
sed ei piddand alt sisse puggema? ja kes
satis neid teisi wanduma, kui meie nende

jälled kinni wotfime? Ehk kui teine wannem
ommad lapsed õppetäsi kirja tundma, siis
sinna weddelessid nendega kõrtsis. Se on
find alwaks nende mehest teind, ja ei mitte
sinno heldus; sest ka helde wannem annab
hirmo.“ „Minna ollen neid käl õppetand
tõdd teggema ja Jummalat kartma,“ kose-
tis Pent jälle. Agga Jaan ütles; „Kule
wennike, kui laps head wiisid ommast wan-
nemast näab, siis nifuggune laps, kui ta
ka wahhest kääst ärra lähkääb, ikka jälle,
issa ja emma jälgede möda õige tele tag-
gasi õstak; sest wagga wannema wiisid on
lapsel, kui künal, mis igga kōhta pais-
tab — agga kuhho sinno jälled saatwad?
ehk kuida sa isse ommad wannemad olled
auustanud!“ — „Ärra tulleta mo mele, mis
ma ennam ei woi parrata,“ ütles Pent,
ja läts, pool nuttes, pool wandudes
ärra.

2.

Urdo Jani hinge heitminne.

Kell kulla olli nutto wiisil, ja iggaks
rakis maddala healega — lapsedgi ei raat-
find mængida, sest wanna Urdo Jaan olli
hingeheitmisse peäl. Kui woeras sel puh-
kul senna olleks juhtund, ta jo iggahhe
näust olleks wotnud, mis sündis; nifug-
gust leinamist olli seäl, et needki, kes mu-
do tedda piüdsid teotada, nüüd lausa wait
ollid.

B

Mullusest juttust meie teame, tuida ta
ommad lapsed õppetand, enne kui ta hin-
ge heitend — räkigo se jut sedda, mis ta
hingeheitmisse aial sündind. Eest kui ta
hakkas surrema, siis se sõnnuü kais ülle
külla, kui kella heäl — ja keikide käd loid
visti, rõmustamist temma hingele pallides;
nenda temma wagga ello olli iggaühhe sūd-
dame peäle hakkand. Egga keland temma
sepärrast feddagit, lusti piddamast — agga
hābbematta asjo ta ei sallind, ja igga pat-
to assi aias tedda walsjo sannale. Temma
sūdame ette kaebas mitto willets omma
hādada, ja temma üsse lāwwe ülle astus
mitto furw, fedda temma nou ja sanna
rõmustasid — mitto pōris pattust, tem-
ma waggadust tādhele pannes. Werre
polest ta olli üsina wiuhaga; agga Jum-
malat fartes, olli ta moistus woinust
temma sūdame peäle sanud, ja sedda en-
nam maksis temma õigus keikide melest:
sest temma waggadus ei olnud mitte tem-

ma emese jut, waid iggamees nāgai sedda
temma wiisist ja kōmbest. Kui nūsuggune
mees surremissse peäl on, kelle sūdada lōbb
siis mitte Jummalala pole! Iggašt perrest
tōttasid sepärrast, weel Urdo Janit waat-
ma — emmad ja isfad, kes isse kui lapsed
temma ees māngind, tullid omma lastega
— iggaühhel wessi filmas — „kas nāte,
kui wanna taat lāhhāb.“ Jah, ütles mon-
ni teme: „kui meie oskame, ommad lapsed
õige tele sata, siis olli se temma, kes meid
juhhatas.“ Ka olli monni senna tulnud,
kes temma meelt furjaste olli pahhandand;
sest sedda õigem inimenne on, sedda en-
nam wiuhab tedda mitto, ja mis õige inni-
mienne wahhest kōggematta ekšib, sest on
kōhhe armoto jut — agga mis aias tem-
ma wiuhajaid nūūd senna? ei muud, kui
nende hinge kahhetseminne — ja se aiab
Jummalala pole. Nenda sadab se wagga,
isšeennast taewa ja teisi — surno laua
peält weel ta kutsub. Agga olleks üks

ainus walle kumbe temmast teada, ei siis
sedda halledust temma pärrast woiks olla.

Keik kulla olli kofko tulnud — agga wi-
maks, kui nutto kerra wägga tousis, ütles
Jani kaksik wend Tomas: „tassa, tassa
heatesed! öige praego heidab hinge.“ Ja
ollid ka kühhe keik wait, ja keikide silmad
taewa poole. Siis ütles nattu e aia pär-
rast sesamma wana Tomas jälle: „jo
maggab!“ pühhad inglid kannawad tem-
ma hinge, „ja nüüd langesid keik mahha,
iggaüks tassa hõlgeste issameiet palludes.
Siis lätsid Willem ja perrepiddaja poeg
Karel wana emma ja issawenna Toma-
pure, ja andsid nuttes nende kädelle suud,
ja keik teised lapsed ja lapse lapsed teggid
ne dasammo i. Agga Tomas tousis ülles
ja astus liggemine Jani ette, üteldes:
„minna ollen temma kaksik wend — ollen
temmaga illeskaswand ja ühtase temmaga
leris káinud — ja kui meie lahti saime, üt-
les ta, koi minnas, tee pee peal mo waga-

to: „Kule wend, wottame kätte, ello aega
sedda nouda, mis leri õppetus kásseb! Jo
pididin üksford laiale minnema, agga tem-
ma õnnis tallitses mo süddant. Kui mitto
terretab tedda nüüd taewas, sedda temma
ello senna juhhatand — ja siingi eht nut-
tab tedda monni, kes temma labbi inni-
messeks sai. „Tõssi! tõssi! ütles Annusse
Jans, sest minna isfegi kõndisin furjad
teed, ja Jummal tahtminne olli naero assi-
mo melest — agga temma labbi ma hakkas-
sin isseennast hebbenema; sest ifka, kui ma
tedda näggin, tundsin ma ennast alwaks
temma wasto, senni kui Jummal arm-
táit roõmo mo sees sai.“ — „Minna ol-
len temma usko näinud roõmsal ja furwal
aial,“ ütles jälle teine, „sest mitto head
on Jummal temmale teinud, agga ta mit-
to kibbedat karrikatait temmale jua an-
nud — isseennast arrawoites, ei olle roõm
egga furwastus tedda Jummalast tagga-
nend, — Disugguse mehhe surma õppetus

on üks kõrge sanna. — Mäte, kui ta hing-
gab, ütles jälle kolmas, et taewa rahho
paista ta näo pealt? ta jättis, minnes
meile sedda märki. Kellele on temma kuz-
ja wasts teinud? Temma hinge rahho wõit-
ko ükselord ka meie surma wallo!

„„ „„ „„

Mutrust ka-ub ello kārra,
Kätki wõitleb hauaga;
Kahwas kaewab, õitseb ärra,
Tulleb, lähhab lõpmatta.

Tenna, tenna werri weab,
Kui ta meie soontes teeb,
Onnis, kes teit nenda seab,
Et wõit waggadusel jääb.

3.

Rõster Pritso.

(Aus dem Freimuthigen. 1805. Nro. 334,
und 1806, Nro. 98.)

Mitto teeb palio head, ja ükski ei pea
sedda asjaks — senni kui Jummal, otse
kui sõrmega temma peäle, näitab. Selle-
pärast, wagga innimenne! ärra wassi ial
ärra, head teggemast, kui ka ükski sedda
tähhele ei panne — kannata ennimenne
waewa, õigust noudes, kui et ja rõmo-
nouad, mis so süddame tunnistust wae-
wab. Eest Jummal näab teit, ja sepa-

raht rulleb itta ütsford sinno leikusse aeg.
Sedda wähhemat kasso sa naad, sedda su-
remaks lähhab sinno hea teggo.

Kuramaal on weike Irbe Kiriko pedi
üks Rõster, kes pärrismees isse, nimmega
Pritso, se on, ni kaua kui ta Tontangi
ranna äres elland, jo monda sadda inni-
mest merrest päästnud. Agga sepärrast, et
ta isse mitte jutto sest ei teind, ei arwand
ka teised sedda sureks. Siiski ei täd-
dend temma ärra, neile appi minnes,
kes häddas ollid.

Nelli päwa, enne Mihkli päwa, nelja
aasta ees, olli jälle seal Tontangi ranna
äres hirmus kange tuul, et mitto kauba
laewad hukka läksid, ja piisut innimesi ja
kaupa said päästetud — igga abbi näitis
nurja minnema. Ommeti need, kes said
päästetud pämmago se eest sedda Tontangi
illemaatja Herrat Wagnerit, ja sedda
Siffertari Peitleri Herrat, kes siiski mitte
ärrawässisid, nende häddalistele abbi pak-

kumast — nisugguste meeste nimmed peab
keik ma ilm kuulda sama.

Agga kahhe laewa rahwas sai ütspäi-
nis selle jo nimmetud Irbe Rõstri läbbi
päästetud. Need kaks laewa ollid nenda
hukka lainud, et ühhest agga tagguenne
ots weel, lanede wahhel, wiina ja rahhe
sao läbbi, male paistis — ja senna ollid
keik need pöggenend, kes weel ellasid.

Ranna ja kallamehhed ollid seal, sedda
waatmas; agga ei ükski usaldand nende
weike kallapatidega appi minna; sest laned
loid wägga kõrgeste, ja tuul tahtis kuuwa
ma pealt mahha aiada. Woib küll arwa-
ta, mis nende süddamed tundsid, kes seal
surma häddas ollid — igga filmapiikmel
ahwardas merri neid ärraneida, ja ei ühhegi
nou mõund ennam. Küll sunniti, küll aeti,
küll lubbati — ei ükski julgend appi min-
na. Siis astus Irbe Rõster Pritso wäl-
ja, ja ütles: „minna tahhan need waesed
päästa ehk surra!“ ja kutsus teisi omma

Kasa — tullid ka temma sanna peäle wiis
meest, kes lõksid; ja nemmad said, ühhe
pikka lõit möda, mis laewa poolt nende
wasto sadeti, senna, ja toit seält kahheksa
meest mäele.

Agga nüüd ei julgend ükski temmaga
taggasi kallada, ni wägga se nende ello
peäle olli haktand. Ei muud nou siis
meie Rõstriile, kui et ta sedda pitka lõit,
mis teise otsaga laewa külge jänud, ma
külge kinnitas, ja ükski aino pati lõks, isse
ennast, sedda lõit möda, laewa pole tom-
bades, senni kui ta jälle senna sai — ja
seddawisi toi ta 37 inimest surma suust
wõlja. Ja, ifka peäle katsetud õbbiga todi
mõllematte laewadest 37 Kaskakat ja 18
laewameest randa.

Kõrge wõis selle Rõstri motte ollema ol-
nud, kui ta need peastetud ennese ümber
näggi — suur kui üks Jummalaga ingel sei-
sis ta seal — ja meie Keiser Alexander
ja Temma AbbiKasa Elisabeth näitsid alles,

mis nisugguse mees maksab. Eest Keisri
Pruua lõkkitas temmale kōhhe esimeese
mele heaks ühhe kuld tofi. Ja siis lõkki-
tas Keiser temmale ühhe au-rahha, mis
25 kuldpenningit peab, ja au-paela kül-
ges kinnitand on, ning tuhhat rubla, ühhe
helde kirjaga. Selle au-rahha ühhel po-
lel seisab Keisri ennese Kuio, ja teisel polel
need sanad: „sel Kaskosaatjal.“

Need tuhhat rubla ni hästi, kui se au-
rahha olliid Kurama Rubberneri Herral
lätte lõkkitud, et temma neid selle Rõstriile
pidi andma. Sepärast kutsuti siis sedda
Rõstrit Mito linna, Rubneri ette. Ja
teie tubba olli seal lüllemid tōis, kui ta
omina halli tallopoia kuega senna sisse as-
tus. Agga et ta kōl esimeest korda seal
linnas olli, ja nisuggust kõrget seltsi ellas-
des enne ei näind, seisis ta siiski seal ni-
samma priiskeste ja ilmakartmata, nago
olleks ta jälle merre peal olnud, nāddalissi
aitmas.

Nüüd loeti Pärtima Peles temmale sed-
da ette, mis Keiser olli kirjotanud, ja siis
panni Kuberneer sedda au-paela, mis kül-
ges se au-rahha olli, temma ümber, ja
langes ta kaenla, Keisri nimmet tedda se
eest tännades, mis ta olli teinud. Ka Ku-
berneri praua tuli ja loi ommad käd
temma ümber, ja leik teised üllemad tullid
nüüd tedda terretama.

Kui se Keiserlik kirri temma ette sai loe-
tud, on ta hakkand nutma, ja ütelnud:
„mis eest ollen minna sedda suurt armo-
teninud, sest ma ei olle muud teinud, kui
sedda, mis õige innimesse kohhus muudo-
gi on.“ Meed sannad kullutawad selle
Kõstri ausa meele ja motte. Sest kui mit-
to teeb agga tühja palja head, ja ihhaldab
kohhe süüet tassumist ja kiitumist — meie
Kõster oli neid saddawisi häddast peäst-
nud, ja arwas siiski, muud ühtigi ollewa
teinud, kui sedda, mis õige innimesse koh-
hus muudogi on — Sepärrast tõstis Jum-

mal tedda ka nüüd nenda. Ja Kuberneri
praua andis temmale kät, et ta nendega
pidi tulles lounat wotma. Laua ju-
res anti temmale üllemat paika Kuberneri
praua kõrwa.

Ka siin olli meie Kõster ni lahke ja
karmmatta, nago olles temmal sedda au-
jo mittoford enne juhtund; sest temma hea
teggo tõstis temma süddant, ja täitis sed-
da wahhet, mis temma maddala põlwe
ja nende suurte üllematte wahhel olli. —
Kui Kuberneri Herra ja leik teised tagga
järele temma terwist joid, siis tännas ta
wägga selle auu eest, ja joi wasto, essite
meie Keisri; siis Kuberneri, siis emma
Moisawannema, ja siis wunaks emma
juntro terwist. Regi olli ta kääst küssind,
„inikspärrast temma tallopoia rides tul-
nud, ning kas temmal mitte uhtemat tube
ei olles?“ selle peäle on ta wastanud:
„Kül mul weel paremat tube on, agga
sest aiast et Keisri arin mind nenda wot-

nud tähhele panna, ei tanna ma teist riet,
fui sedda, et mo wennad ei saaks us-
kuda, et ma ennast ülem nendest arvan.“

Kui nad olid laualt ülestouenud, wiis
Kuberneri Praua tedda lahti afnatte ette,
et teif rahwas tedda pididi näggema — ja
selle hulga seas, mis afna al tedda wata-
mas olli, seisis ka üks temma wendadest,
kes Melrutiks olli sanud. Tedda kutsus ta
ennese jure, näitis temmale sedda tofi, mis
Keisri Praua temmale jo enne, ning ka
sedd a autükki, mis Keisri Herranüüd temmale
annud; kinkis talle ühhe hõbbe wanna taatri,
ja andis temmale südamelikut õppetust tee
peäle.

Nüüd Kubneri Praua andis selle Kõs-
trile middagi ka ennese mällestusiks, ja
selle peäle jättis ta Kubneri Herrale ja
keige seitsile Jummalaga — ning läks nüüd,
linna rahwast waatma, kes tedda iggakuks
wägga armsaste wasto wotsid. Ka tah-
tis ta selle Kirrifo õppetaja jure minna, kes

tohhe, kui se jut seft, mis ta merrehädä-
listele olli teinud, temma pole sai, temma
heaks rahha olli forjand, ja sedda temma
kätte saanud; agga sesamina ei elland mit-
te seal tinnas. Üks tannalik meel näitis
iggapiididi selle Britso süddant tõstwad; seft
kui ta tojo sai, on ta nende wie mehhele,
kes keigeessitels temmaga merre peäle lätsid,
et nad käl ei julgend, ennam kui üksford
temmaga minna, ommeti kaks sadda rubla
annud.

O p p e t u s.

Mitto maggad muldas, kelle waggadust
ei ükski wotnud tähhele panna. Mitto kan-
natas, õigust noudes, wiha ja waewa —
andis mittokord ommast polest sutäiest pole
weel ärra, ja temma sängi ümber ei nutta
ükski. Agga kui iggal waggal temma wag-
dusse kälw jo siin wilja kannaks, mis kis

